

Oznámenie o strategickom dokumente

Nízkouhlíková stratégia
mesta Námestovo na roky 2022-2030

podľa zákona č. 24/2006 Z. z o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene doplnení niektorých zákonov

marec 2022

Obsah

1	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SPRACOVATEĽOVI	3
2	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE	4
2.1	Názov	4
2.2	Charakter	4
2.3	Hlavné ciele	4
2.4	Obsah (osnova)	5
2.5	Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu	7
2.6	Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania	8
2.7	Vzťah k iným strategickým dokumentom	9
2.8	Orgán kompetentný na jeho prijatie	10
2.9	Druh schvaľovaného dokumentu	10
3	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	11
3.1	Požiadavky na vstupy	11
3.2	Údaje o výstupoch	12
3.3	Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	14
3.4	Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva	14
3.5	Vplyv na chránené územia	14
3.6	Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu vo vzťahu k ŽP	15
3.7	Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice	15
4	DOTKNUTÉ SUBJEKTY	16
4.1	Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení	16
4.2	Zoznam dotknutých subjektov	16
4.3	Dotknuté susedné štáty	16
5	DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	17
5.1	Mapová a iná grafická dokumentácia	17
5.2	Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu	17
6	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA	18
7	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	19
7.1	Meno spracovateľa Oznámenia	19
7.2	Potvrdenie správnosti údajov Oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka	19

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SPRACOVATEĽOVI

Obstarávateľ	Mesto Námestovo
IČO	00314 676
Sídlo	Mestský úrad Námestovo, Cyrila a Metoda 329/6 029 01 Námestovo
Kontaktná osoba	Ing. Dušan Jendrašík
Telefón	043/550 47 03
e-mail	prednosta@namestovo.sk
Konzultant	VJ Control, s. r. o.
IČO	47225432
Sídlo	Pltnícka 995/28, 013 03 Varín
Kontaktná osoba	Jana Staňová, Vladimír Staňo
Telefón	+421 948 938 677
e-mail	info@vjcontrol.eu

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

2.1 Názov

Nízkouhlíková stratégia mesta Námestovo

2.2 Charakter

Nízkouhlíková stratégia je komplexný strategický dokument s krátkodobými a strednodobými opatreniami a aktivitami zameranými na znižovanie tvorby CO₂.

Nízkouhlíková stratégia navrhuje aktivity a opatrenia, ktoré nezaťažujú životné prostredie na lokálnej úrovni, práve naopak, realizácia každého opatrenia má za následok zlepšenie kvality životného prostredia v regióne. Realizácia opatrení nízkouhlíkovej stratégie bude mať primárne priaznivý vplyv nie len na zlepšenie úrovne lokálneho životného prostredia, ale taktiež aj na zlepšenie kvality ovzdušia v riešenom území, čím sa dosiahne vyššia životná úroveň z pohľadu zdravia miestnych obyvateľov.

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov posudzovanie vplyvov nízkouhlíkovej stratégie na životné prostredie je v kompetencii Okresného úradu v Námestove – odbor starostlivosti o životné prostredie.

2.3 Hlavné ciele

Prekladaná nízkouhlíková stratégia je zameraná na vývoj a implementáciu relevantných integrovaných územných stratégií a plánov na zvýšenie využívania potenciálov endogénnej obnoviteľnej energie a na zlepšenie regionálnej energetickej výkonnosti. Podnecuje navrhovanie a testovanie koncepcií a nástrojov na využívanie endogénnych obnoviteľných zdrojov energie. Vytvára priestor na vývoj a implementáciu územných stratégií na zlepšenie energetického manažmentu vo verejnom i súkromnom sektore v danom regióne. Umožňuje vývoj stratégií a politík na základe dopytu, zameraných na zníženie spotreby energie a na rozvoj a testovanie riešení na lepšie prepojenie a koordináciu energetických sietí zameraných na integráciu a využívanie obnoviteľných zdrojov energie za účelom zníženia uhlíkovej stopy CO₂ v regióne.

Hlavným cieľom Nízkouhlíkovej stratégie mesta Námestovo je dosiahnuť zníženie emisií CO₂ o 40 % oproti východiskovému roku 2015, čo predstavuje zníženie o 3093,5 ton do roku 2030 a dosiahnuť maximálnu hodnotu 4640 ton v tomto roku.

2.4 Obsah (osnova)

Úvod alebo predslov primátora mesta

- 1 Identifikačné údaje
 - 1.1 Údaje o strategickom dokumente
 - 1.2 Údaje o objednávateľovi
 - 1.3 Údaje o zhotoviteľovi
- 2 Legislatíva nízkouhlíkovej stratégie
 - 2.1 Medzinárodné a národné strategické dokumenty
 - 2.2 Dohovor starostov a primátorov
 - 2.3 Organizačné a administratívne zabezpečenie vypracovania NUS
 - 2.4 Metodika vypracovania
 - 2.4.1 Východiskový rok
 - 2.4.2 Východisková bilancia emisií
- 3 Zhrnutie cieľov a výsledkov nízkouhlíkovej stratégie
 - 3.1 Využitie a význam nízkouhlíkovej stratégie
 - 3.2 Vplyvy nízkouhlíkovej stratégie na životné prostredie
 - 3.3 SWOT analýza
 - 3.4 Opatrenia a ich prínos
- 4 Charakteristika územia
 - 4.1 Opis územia
 - 4.2 Sociálno-demografická analýza
 - 4.3 Analýza environmentálneho prostredia
 - 4.3.1 Ochrana prírody a krajiny
 - 4.3.2 Lesy
 - 4.3.3 Starostlivosť o územie
 - 4.3.4 Ochrana ovzdušia
 - 4.3.5 Hlukové pomery z dopravy
 - 4.3.6 Odpadové hospodárstvo
 - 4.3.7 Pôda
 - 4.3.8 Správa povodí
 - 4.3.9 Ochrana proti povodňam

4.4	Klimatické pomery
4.5	Lokálne zdroje
4.5.1	Zásobovanie pitnou vodou
4.5.2	Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd
4.5.3	Elektrická rozvodná sieť
4.5.4	Zásobovanie plynom
4.5.5	Zásobovanie teplom
4.5.6	Verejné osvetlenie
4.5.7	Telekomunikácie
4.5.8	Ochrana pred povodňami a správa povodí
4.5.9	Zariadenia civilnej ochrany
5	Nízkouhlíková stratégia
5.1	Budovy miestnej samosprávy
5.2	Budovy terciárnej sféry
5.3	Obytné budovy – bytové a rodinné domy
5.4	Osvetlenie
5.5	Doprava
5.5.1	Vozový park miestnej samosprávy
5.5.2	Verejná doprava
5.6	Tepelná energetika
5.7	Smart cities
5.7.1	Inteligentná lavička Monna
5.7.2	Elektro nabíjacia stanica LUMiCHARGER
5.8	Obnoviteľné zdroje
5.8.1	Biomasa
6	bilancia emisií skleníkových plynov
7	Navrhované Opatrenia
7.1	Krátkodobé a strednodobé opatrenia
7.2	Dlhodobé ciele a úlohy
8	Prílohy
9	Záver
	Zoznam použitých dokumentov

2.5 Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Nízkouhlíková stratégia nemá variantné riešenie. Navrhované opatrenia nie sú pre užívateľa záväzné, majú charakter poradný. Vždy je na zvážení adekvátnych príležitostí a možností, ktoré opatrenia a v akom rozsahu sa budú realizovať. Strategický dokument je otvorený a je potrebné vo fáze implementácie stratégie systematické sledovanie a vyhodnocovanie priebežného postupu realizácie stratégie z hľadiska dosahovania jej cieľov. Následné hodnotenia budú zapracované do stratégie tak, aby pomohli dosiahnuť stanovené ciele stratégie novými alebo upravenými aktivitami a opatreniami.

2.6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

	Máj –október 2019	Október 2019 november 2020	November 2020- máj 2021	Máj 2021- november 2021	November 2021- február 2022	Február-marec 2022	Marec 2022
Spracovanie NUS v jednotlivých krokoch	Identifikácia potreby NUS	Nastavenie projektu na vypracovanie NUS	Analytická časť NUS	Stanovanie plánovaných aktivít a opatrení NUS	Spracovanie matice aktivít a opatrení NUS	Nastavenie implementácie, financovania a vyhodnotenia NUS	Schvaľovanie stratégie
Posúdenie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie							
Pripomienkovanie dokumentu objednávateľom							
Schválenie stratégie zastupiteľstvom							

2.7 Vzťah k iným strategickým dokumentom

Vypracovaná nízkouhlíková stratégia vychádza z hlavných princípov obsiahnutých v strategických dokumentoch:

Medzinárodnej úrovne:

- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (UNFCCC),
- Parížska dohoda,
- Európska zelená dohoda,
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj,
- Klimatický a energetický rámec 2030,
- Roadmap 2050,
- Národné energetické a klimatické plány na obdobie od roku 2021 do roku 2030.

Národnej úrovne:

- Energetická politika Slovenskej republiky (2014),
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (2018),
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR (2008),
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030,
- Stratégia rozvoja elektromobility v Slovenskej republike a jej vplyv na národné hospodárstvo Slovenskej republiky (2015),
- Národný politický rámec pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami (2016),
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2018),
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2017-2019 s výhľadom do roku 2020 (2017),
- Akčný plán rozvoja pôdohospodárstva SR na roky 2014 – 2020,
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020 (2015),
- Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025,
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030,

- Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027.

2.8 Orgán kompetentný na jeho prijatie

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je prijatie dokumentu nízkouhlíkovej stratégie v kompetencii mestského zastupiteľstva.

2.9 Druh schvaľovaného dokumentu

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dokument nízkouhlíkovej stratégie bude schválený vo forme Uznesenia mestského zastupiteľstva.

3 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

3.1 Požiadavky na vstupy

Príprava nízkouhlíkovej stratégie mesta Námestovo bola realizovaná od decembra 2020. Na vypracovanie a implementáciu nízkouhlíkovej stratégie boli potrebné ľudské zdroje zhotoviteľa a kľúčové administratívne a organizačné kapacity mesta. Počas celého procesu vypracovania Nízkouhlíkovej stratégie prebiehala prínosná komunikácia pracovnej skupiny s objednávateľom a poverenými osobami tak, aby stanovené ciele boli dosiahnuteľné a realizovateľné pre mesto Námestovo. Ciele a opatrenia navrhované v tejto stratégii budú plnené v rámci využiteľných kapacít a budú integrované do existujúcich procesov a organizačných štruktúr mesta. Jedným z prioritných cieľov je vypracovanie bilancie základných emisií (BEI), ktorá obsahuje dôležité informácie pre posudzované sektory od viacerých subjektov miestnej samosprávy, dodávateľov, podnikateľov a významnou mierou prispeli aj samotní obyvatelia mesta Námestovo. Z hľadiska realizovateľnosti jednotlivých navrhnutých opatrení a zlepšovania budúceho stavu mesta je potrebné udržiavať vzájomné dobré vzťahy všetkých zúčastnených strán a zabezpečiť tak možnosť aktualizácie a dopĺňovania potrebných údajov o spotrebe palív a využívaných energiách v meste Námestovo v optimálnom rozsahu.

Metodika Dohovoru je pružná a prispôsobiteľná miestnym reáliám, čo dáva samosprávam priestor na vytvorenie stratégie so zohľadneným miestneho stavu a súčasných podmienok pre dané sektory. Základom pre vypracovanie Nízkouhlíkovej stratégie je Východisková inventúra emisií (BEI) pre stanovený východiskový rok na základe dohody s miestnou samosprávou a dostupnosti potrebných údajov. Boli určené hlavné sektory, ktoré prispievajú k tvorbe CO₂. Vďaka spolupráci všetkých zainteresovaných strán bola vytvorená aj monitorovacia inventúra emisií (MEI), ktorá poskytuje údaje o stave emisií CO₂ v meste Námestovo po určitom časovom období podľa konečnej spotreby energií a tomu odpovedajúcim emisiám CO₂ podľa nosičov energie a podľa odvetví. Následne boli v záverečnej fáze tvorby stratégie na základe získaných výsledkov určené ciele, ktoré majú byť dosiahnuté a navrhnuté opatrenia pre zabezpečenie cieľov Nízkouhlíkovej stratégie mesta Námestovo. Opatrenia uvádzajú celkovú stratégiu do praxe zároveň s definovaným časovým rámcom, priradenými zodpovednosťami na dosiahnutie cieľov a alokovanými rozpočtami.

Samotné spracovanie nízkouhlíkovej stratégie mesta začalo v roku 2020 a prebiehalo podľa harmonogramu:

Identifikačné údaje harmonogramu tvorby stratégie	
Identifikácia potreby NUS	6 mesiacov
Nastavenie projektu vypracovania NUS	13 mesiacov
Analytická časť NUS	7 mesiacov
Stanovenie plánovaných aktivít NUS	7 mesiacov
Spracovanie matice aktivít a opatrení NUS	4 mesiace
Nastavenie implementácie, financovanie a vyhodnotenie NUS	2 mesiace
Schvaľovanie stratégie	1 mesiac

3.2 Údaje o výstupoch

Výstupom hodnotenia vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie bude samotná Nízkouhlíková stratégia mesta schválená mestským zastupiteľstvom.

Nízkouhlíková stratégia je vypracovaná v súlade s Dohovorom primátorov a starostov pre klímu a energetiku (SECAP).

Dohovor primátorov a starostov pomáha miestnym orgánom verejnej správy naplňať ambície týkajúce sa znižovania emisií skleníkových plynov, pričom zohľadňuje neobyčajnú rozmanitosť podmienok jednotlivých miest a obcí. Poskytuje harmonizovaný rámec na zhromažďovanie údajov a podávanie správ a umožňuje im systematické plánovanie a monitorovanie v oblasti klímy a energetiky na miestnej úrovni.

Nízkouhlíková stratégia mesta Námestovo je komplexný dlhodobý strategický dokument, ktorý definuje aktivity mesta, miestnej samosprávy a subjektov pôsobiacich na území mesta, ktoré sú zamerané na znižovanie emisií CO₂.

Plánované aktivity a opatrenia po dobu platnosti stratégie sú sústredené na jednotlivé sektory:

- Verejné budovy vo vlastníctve miestnej samosprávy
 - Administratívne budovy
 - Školské zariadenia
 - Sociálne zariadenia
 - Kultúrne zariadenia
 - Iné budovy
- Budovy terciárneho sektora
 - Administratívne budovy
 - Školské budovy
 - Športové a rekreačné zariadenia
 - Zdravotnícke zariadenia
 - Maloobchod a služby
- Obytné budovy
 - Bytové a rodinné domy
- Verejné osvetlenie
- Doprava
- Tepelná energetika
- SMART Cities
- Obnoviteľné zdroje energie
- Plánovanie a komunikácia

Implementačná časť stratégie identifikuje možné zdroje financovania navrhovaných opatrení, odhad ich plánovaného prínosu k zníženiu emisií skleníkových plynov alebo k zvýšeniu záchytovej kapacity, vrátane indikátorov na sledovanie a vyhodnocovanie cieľa v nastavenom systéme MEI (monitorovanie emisií).

Súhrn opatrení NUS

1. Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie energetickej efektívnosti budov
2. Zavedenie energetického manažérstva dispečingu
3. Motivačné nástroje pre zamestnancov a obyvateľov budov
4. Rekonštrukcia a modernizácia budov terciárnej sféry
5. Zavedenie energetického manažérstva – dispečingu v terciárnej sfére
6. Motivácia pre obyvateľov a zamestnancov terciárnej sféry
7. Podporný program pre prípravu investičných projektov

8. Rekonštrukcia a modernizácia v sektore obytných budov
9. Zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov energie pre sektor obytné budovy
10. Modernizácia energeticky účinných elektrospotrebičov s racionálnym využívaním energetických nosičov
11. Výmena svietidiel za nové vysokoúčinné LED svietidlá
12. Výmena svietidiel za nové solárne LED svietidlá pre verejné osvetlenie
13. Výmena vozidiel miestnej samosprávy za nízkoemisné vozidlá
14. Podpora cyklodopravy a bikesharingu
15. Podpora rozvoja elektromobility a výstavba nabíjacích staníc
16. Podpora využívania nástrojov Smart City
17. Možnosť využívania obnoviteľných zdrojov energie
18. Implementácia opatrení pre dôsledky zmeny klímy
19. Podpora komunikačnej stratégie plánovania

3.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Plánované aktivity a opatrenia v strategických sektoroch budov miestnej samosprávy, obytných budov, budov terciárneho sektora, verejného osvetlenia, tepelnej energetike, dopravy, obnoviteľných zdrojov energií, Smart Cities sú zamerané na znižovanie tvorby emisií CO₂. Na základe toho je možné predpokladať neutrálne alebo skôr priame prevažne pozitívne vplyvy na životné prostredie. Rozsah dopadov na ŽP je závislý od charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení, ako aj od riešeného sektora.

3.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Realizáciou opatrení nízkouhlíkovej stratégie v jednotlivých odvetviach sa predpokladajú všeobecne prospešné dopady bez negatívneho vplyvu na zdravie obyvateľov a kvalitu ich života.

3.5 Vplyv na chránené územia

NUS nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia, práve naopak, návrhmi aktivít a opatrení majú byť znížené emisie skleníkových plynov a ostatných sledovaných emisií. Navyše s cieľmi NUS a s ňou spojenými navrhovanými aktivitami sa uvažuje v intraviláne mesta. Stratégia podporuje využívanie medzisektorového prístupu a je

preto predpoklad, že pri stanovení cieľov a opatrení sa bude prihliadať na záujmy ochrany prírody a krajiny, a s tým súvisiace negatívne dopady na chránené územia.

3.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu vo vzťahu k ŽP

Neočakávajú sa.

3.7 Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice

V rámci vypracovania Oznámenia a identifikácie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia neboli identifikovateľné významné negatívne vplyvy, ktoré by presahovali štátne hranice.

4 DOTKNUTÉ SUBJEKTY

4.1 Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

S ohľadom na charakter strategického dokumentu a jeho dosah na okolie je dotknutou verejnosťou taká verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní. Z toho vyplýva, že dotknutou verejnosťou sú všetci občania SR a subjekty, združenia a iniciatívy občanov, právnických a fyzických osôb pôsobiacich v SR, ktoré budú mať záujem participovať na príprave NUS, alebo pri napĺňaní jej cieľov.

4.2 Zoznam dotknutých subjektov

Zoznam dotknutých orgánov:

- Žilinský samosprávny kraj
- Okresný úrad Námestovo, odbor starostlivosti o ŽP
- Okresný úrad Námestovo, odbor krízového riadenia
- Okresný úrad Námestovo, pozemkový a lesný odbor
- Správa CHKO Horná Orava, Námestovo
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Námestovo

4.3 Dotknuté susedné štáty

Prípravou a schválením strategického dokumentu nebudú negatívnymi vplyvmi dotknuté susedné štáty.

5 DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

5.1 Mapová a iná grafická dokumentácia

Strategický dokument obsahuje mapovú a grafickú dokumentáciu.

5.2 Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

Podrobnosti o materiáloch použitých pri vypracovaní strategického dokumentu sú uvedené v samotnom strategickom dokumente.

6 MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA

Námestovo, marec 2022

7 POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

7.1 Meno spracovateľa Oznámenia

Ing. Jozef Trnovec

7.2 Potvrdenie správnosti údajov Oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

Milan H u b í k
primátor mesta